

**UAB „ATEITIES LABORATORIJA“
POVEIKIO PRIEMONIŲ TAIKYMO NETINKAMAI BESIELGIANTIEMS MOKINIAMS
TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. UAB „Ateities laboratorija“ mokyklos „Saulės gojus“ (toliau – Mokykla) poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugpjūčio 28 d įsakymu Nr. V-1268 „Rekomendacijos dėl poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams“.
2. Poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams **tikslai**:
 - 2.1. padėti Mokyklos bendruomenei veiksmingai reaguoti į kraštutinius mokinių netinkamo elgesio atvejus ir / ar iškilusia grėsmę, siekiant užtikrinti Mokyklos bendruomenės narių ir / ar kitų asmenų fizinį ir psichologinį saugumą;
 - 2.2. nustatyti galimas poveikio priemones netinkamai besielgiantiems mokiniams, taip pat pagrindines šių priemonių taikymo Mokykloje sąlygas;
 - 2.3. skatinti Mokyklos bendruomenės narių (mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų, kitų Mokyklos darbuotojų, tėvų / globėjų) bendradarbiavimą, sprendžiant mokinių drausmės ir elgesio problemas.
3. Apraše vartojamos sąvokos:

Draudžiami daiktai – bet kokie daiktai (reikmenys), gaminiai ar medžiagos, kurių apyvarta uždrausta arba ribojama Lietuvos Respublikoje įstatymu ar kitu teisės aktu saugumo, sveikatos apsaugos ir kitais visuomenės poreikiais, taip pat kiti daiktai (reikmenys), nesusiję su ugdymosi procesu.

Netinkamas mokinio elgesys – mokinio elgesys, keliantis realų pavojų jo paties ir / ar kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam ar fiziniam saugumui arba turtui, taip pat pasikartojantis, tyčinis, agresyvus, įžūlus mokinio elgesys, griaunantis ugdymosi procesą, pažeidžiantis kitų asmenų garbę ir orumą bei psichologinį ir fizinį saugumą.

Poveikio priemonė – Mokyklos darbuotojo veiksmai, kuriais siekiama nutraukti arba sustabdyti netinkamą Mokinio elgesį bei atkurti psichologiškai ir fiziškai saugią ir savitarpio pagarba grįstą ugdymosi aplinką.

Pagrįsti fiziniai veiksmai – su fiziniu kontaktu susiję Mokyklos darbuotojo veiksmai mokinio atžvilgiu, kurių gali būti imamasi, siekiant nutraukti arba užkirsti kelią mokinio elgesiui, keliančiam realų pavojų jo paties ir / arba kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam ar fiziniam saugumui arba turtui.

Ugdymosi vietos pakeitimas – laikinas mokinio atskyrimas nuo kitų mokinių, tęsiant mokinio ugdymąsi kitoje Mokyklos patalpoje arba teikiant mokiniui reikiamą švietimo pagalbą.

**II SKYRIUS
POVEIKIO PRIEMONĖS IR JŲ TAIKYMO SĄLYGOS**

4. Priemonės taikomos mokiniui tik tada, kai Mokykla yra išnaudojusi visas kitas galimas priemones ir mokymosi pagalbos teikimo galimybes (vesti individualūs pokalbiai su mokiniu ir jo tėvais / globėjais arba vienu iš jų ir kt.), ir jos nedavė laukiamų rezultatų.
5. Priemonės taikomos neatidėliotinu atveju, kai mokinio elgesys daro žalą ar kelia realų pavojų jo paties ir / ar kitų asmenų gyvybei, sveikatai, saugumui ar turtui.

6. Taikant Apraše numatytas poveikio priemones, privalu atsižvelgti į mokinio specialiuosius ugdymosi poreikius, jo sveikatos būklę, psichologinę būseną ir kitas poveikio priemonės parinkimui ir taikymui svarbias aplinkybes.
7. Mokyklos darbuotojas, siekdamas užtikrinti bendruomenės narių saugumą, gali taikyti priemones ar imtis šių veiksmų:
 - 7.1. iškviešti Mokyklos vadovą, ugdymo pakopų vadovus arba psichologą;
 - 7.2. pakeisti mokinio ugdymosi vietą;
 - 7.3. organizuoti mokinio daiktų patikrinimą;
 - 7.4. panaudoti pagrįstus fizinius veiksmus.

III SKYRIUS MOKYKLOS VADOVO ARBA JO ĮGALIOTO ASMENS IŠKVIETIMAS

8. Mokyklos darbuotojas gali išsikviesti (paskambinęs telefonu) Mokyklos vadovą, ugdymo pakopų vadovus arba psichologą, kad padėtų nutraukti netinkamą mokinio ar mokinių grupės elgesį.
9. Mokyklos vadovas, ugdymo pakopų vadovai, mokinio mentorius ir / arba psichologas tarpininkauja sprendžiant mokytojo ir mokinio ar mokinių grupės konfliktą, taip pat padeda mokytojui numatyti tolesnes mokinio(-ių) ugdymosi proceso organizavimo galimybes bei pagal kompetenciją inicijuoti ir / arba spręsti švietimo pagalbos arba drausminių auklėjamojo poveikio priemonių taikymą mokiniui (-iams).

IV SKYRIUS UGDYMOSI VIETOS PAKEITIMAS

10. Ugdymosi vietos pakeitimas gali būti taikomas tuomet, kai išnaudojamos įvairios poveikio priemonės: pastaba, įspėjimas (mokytojas įspėja iki 3 kartų), o mokinio elgesys ir toliau akivaizdžiai trikdo (griauna) mokinių ugdymosi procesą pamokos metu.
11. Mokinį iš klasės gali išvesti iškvieistas Mokyklos vadovas, ugdymo pakopos vadovas arba psichologas.
12. **Mokyklos darbuotojų veiksmai keičiant mokinio ugdymosi vietą:**
 - 12.1. **Dalyko mokytojas:**
 - 12.1.1. praneša mokiniui apie savo sprendimą;
 - 12.1.2. telefono skambučiu iškviečia pavaduojantį mokytoją;
 - 12.1.3. skiria mokiniui pamokos užduotis.
 - 12.2. **Pavaduojantis mokytojas:**
 - 12.2.1. gavęs dalyko mokytojo skambutį, palydi mokinį iš klasės į atskirą patalpą;
 - 12.2.2. prižiūri mokinį, atliekantį dalyko mokytojo paskirtas užduotis.
13. Pakeitus ugdymosi vietą, mokinys atlieka mokytojo paskirtas užduotis, prižiūrimas iškviesto Mokyklos darbuotojo arba jo įgalioto asmens, arba tuo metu mokiniui gali būti teikiama kita pedagoginė ir švietimo pagalba (pokalbis psichologo kabinete ir pan.).
14. Mokinio ugdymosi vieta gali būti pakeičiama ne ilgesnei, kaip šį sprendimą priėmusio mokytojo pamokos trukmei.

V SKYRIUS MOKINIO DAIKTŲ PATIKRINIMAS

15. Jei Mokyklos darbuotojui kyla pagrįstų įtarimų, jog mokinys gali turėti draudžiamų daiktų, jis nedelsdamas apie tai informuoja Mokyklos vadovą arba ugdymo pakopos vadovą.
16. Mokyklos darbuotojas (-ai) ir / arba Mokyklos vadovas ar jo įgaliotas asmuo (ugdymo pakopos vadovas, psichologas, mokinio mentorius) turi teisę paprašyti mokinio parodyti jo asmeninius daiktus. Mokinio daiktai negali būti tikrinami, negavus jo sutikimo ir / ar jam nedalyvaujant. Patikrinime dalyvavę asmenys užpildo „Mokinio daiktų patikrinimo“ formą (priedas Nr. 1).
17. Jei mokinys sutinka parodyti savo asmeninius daiktus, parodymo metu turi dalyvauti mažiausiai du Mokyklos darbuotojai, vienas iš jų – Mokyklos vadovas, ugdymo pakopos vadovas, psichologas arba

mokinio mentorius. Paaiškėjus, kad mokinys turi draudžiamų daiktų, apie tai nedelsiant informuojami mokinio tėvai / globėjai ir, esant būtinybei, teritorinė policijos įstaiga.

18. Jei mokinys nesutinka parodyti daiktų, apie įtarimus dėl draudžiamų daiktų turėjimo nedelsiant informuojami ir kviečiami atvykti į Mokyklą mokinio tėvai / globėjai. Jiems nesutikus atvykti ir / ar neatvykus nustatytu laiku, taip pat esant būtinybei, apie įtarimus dėl draudžiamų daiktų turėjimo nedelsiant informuojama teritorinė policijos įstaiga.
19. Kol atvyks mokinio daiktų patikrinimui iškviešti asmenys, mokinys turi būti prižiūrimas Mokyklos vadovo paskirto Mokyklos darbuotojo.

VI SKYRIUS

MOBILIŲJŲ TELEFONŲ IR KITOS SU UGDYMU (-SI) NESUSIJUSIOS ĮRANGOS NAUDOJIMAS

20. Mokiniui pažeidus mobiliojo telefono ir kitos su ugdymu(-si) nesusijusios įrangos naudojimo taisykles, mokytojai:
 - 20.1. mokiniui pareiškia žodinę/raštinę pastabą MS TEAMS aplinkoje;
 - 20.2. mokiniui nereaguojant į žodines pastabas ir atsisakius atiduoti mobiliųjį telefoną ar kitą su ugdymu(si) nesusijusią įrangą, mokytojas informuoja mokinį apie mokytojo teisę paimti įrangą iš mokinio ir paima mobiliųjį telefoną ar kitą su ugdymu(-si) nesusijusią įrangą, kurią mokiniui grąžina pasibaigus pamokoms, bei informuoja mokinio tėvus / globėjus, mentorių, klasės kuriatorių.
 - 20.3. mokiniui pakartotinai pažeidus 20.2 papunktį, Mokyklos administracija užpildo Mokyklos vertybių ir elgesio susitarimų pažeidimo fiksavimo formą (2 priedas) ir informuoja mokinio tėvus / globėjus. Mokinio mentorius ir / arba klasės kuratorius su tėvais aptaria mobilių ryšio priemonių ar kitos įrangos naudojimąsi Mokyklos patalpose.

VII SKYRIUS

PAGRĮSTI FIZINIAI VEIKSMAI

21. Mokyklos darbuotojas (-ai) pagrįstus fizinius veiksmus mokinio atžvilgiu gali taikyti tik tais atvejais, kai siekiama:
 - 21.1. apsaugoti mokinį nuo savęs ar kitų asmenų (su)žalojimo;
 - 21.2. užkirsti kelią ir / ar nutraukti smurtinį mokinio elgesį, nukreiptą prieš kitus mokinius, Mokyklos darbuotojus ar kitus aplinkinius asmenis;
 - 21.3. neleisti mokiniui palikti patalpos, jeigu jo pasišalinimas kelia grėsmę jo paties ar kitų asmenų saugumui;
 - 21.4. nutraukti mokinių tarpusavio muštynes, jei mokinys (-iai) nereaguoja į žodinius Mokyklos darbuotojo paliepimus jas nutraukti;
 - 21.5. nutraukti mokinio (-ių) veiksmus, kuriais niokojamas turtas, ir / ar apsaugoti turtą nuo galimo sunaikinimo ar sugadinimo arba sustabdyti netvarką;
 - 21.6. atskirti mokinį, griaunanti bendrą klasės tvarką ar Mokyklos renginį, kai jis nepaiso pakartotinių reikalavimų ir raginimų laikytis mokinio elgesio taisyklių, išvedant jį iš patalpos (pvz., klasės, salės, valgyklos ar pan.) ir prižiūrint įgaliotam darbuotojui, kol teigiamai pasikeičia mokinio elgesys (pvz., mokinys nusiramina, pasižada tinkamai elgtis ir pan.) arba kol mokinį pasiima jo tėvai / globėjai (išskyrus atvejus, kai dėl objektyvių priežasčių jie pasiimti mokinio negali arba organizuoti mokinio perdavimą tėvams / globėjams nėra tikslinga).
22. Pagrįsti fiziniai veiksmai gali varijuoti – nuo stovėjimo tarp mokinių, gresiant potencialiam atviram jų konfliktui, stovėjimo prieš mokinį, siekiant užkirsti kelią pavojingam mokinio elgesiui (pvz., siekiant atitverti kelią prie lango, jei mokinys grasina iššokti, ar pan.), vedimo paėmus už rankos iki mokinio sulaikymo, fiziškai apribojant mokinio veiksmus. Mokinio sulaikymas gali būti naudojamas tik ekstremaliose situacijose (pvz., kai siekiama nutraukti mokinių muštynes, jeigu nėra kitų galimybių jų išskirti, nepanaudojant fizinės intervencijos), kai siekiama nutraukti mokinio save žalojančią elgesį, jį apglėbiant ir laikant tol, kol mokinys nurims, ir pan.
23. Fizinis kontaktas su mokiniu yra laikomas tinkamu šiose situacijose:

- 23.1. mokinį (-ius) laikant už rankos(-ų), sudarant ratą, žaidžiant žaidimus;
- 23.2. mokinį vedant už rankos;
- 23.3. guodžiant mokinį;
- 23.4. pasveikinant mokinį;
- 23.5. padedant neįgaliam mokiniui;
- 23.6. mokant mokinį groti instrumentu, šokti;
- 23.7. rodant mokiniui, kaip atlikti fizinius pratimus;
- 23.8. rodant mokiniui, kaip tinkamai laikyti rašymo, piešimo, kitas ugdymosi procese naudojamas priemonės;
- 23.9. teikiant mokiniui pirmąją pagalbą.
- 24. Fiziniai veiksmai laikomi nepagristais, draudžiamais ir traktuojami kaip smurtas mokinio atžvilgiu tais atvejais, kai jie:
 - 24.1. taikomi kaip bausmė;
 - 24.2. taikomi norint pademonstruoti savo viršenybę;
 - 24.3. taikomi siekiant sukelti vaikui skausmą;
 - 24.4. taikoma didesnė nei būtina fizinė jėga.
- 25. Pagrįstų fizinių veiksmų naudojimas neturi kelti grėsmės mokinio gyvybei ir sveikatai.
- 26. Mokyklos darbuotojas (-ai), taikydamas (-mi) pagrįstus fizinius veiksmus, visada privalo vadovautis minimalių būtinų fizinių veiksmų panaudojimo trumpiausiam būtinam laikotarpiui principu.

VIII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

- 27. Taikant poveikio priemones netinkamai besielgiantiems mokiniams, vadovaujamosi prioritetinės vaiko teisių ir interesų apsaugos ir gynimo, vaiko žmogiškojo orumo, individualizavimo, visapusiškumo, pagarbos ir protingumo principais.
- 28. Už poveikio priemonių tinkamą taikymą atsako kiekvienas mokytojas ir Mokyklos darbuotojas. Mokyklos vadovas, ugdymo pakopų vadovai, pagalbos mokiniui specialistai užtikrina poveikio priemonių taikymo rezultatyvumą.
- 29. Apie mokiniui pritaikytą poveikio priemonę turi būti nedelsiant informuojamas Mokyklos vadovas ir / ar ugdymo pakopų vadovai, psichologas, mokinio mentorius, esant būtinybei, savivaldybės Vaiko teisių apsaugos skyrius ir / ar teritorinė policijos įstaiga.
- 30. Mokiniui pritaikyta poveikio priemonė ir Mokyklos darbuotojo veiksmai mokinio atžvilgiu fiksuojami raštu:
 - 30.1. darbuotojo pranešimas Mokyklos vadovui apie įvykusi konfliktą, įvykį;
 - 30.2. mokinio pasiaiškinimas;
 - 30.3. mokinį išvedus iš pamokos, mokytojas privalo pažymėti dienyne apie jo pašalinimą (pastabą ties mokinio pavarde);
 - 30.4. mokinio mentorius parašo raštišką pranešimą tėvams apie mokinio pašalinimą iš pamokos (ugdymosi vietos pakeitimą).
- 31. Kitais atvejais į mokinio padarytus Mokyklos darbo tvarkos taisyklių, mokinio elgesio taisyklių ir / ar ugdymo sutarties nuostatų pažeidimus reaguojama kitų teisės aktų nustatyta tvarka.
- 32. Su šiuo Aprašu, jo sąlygomis ir tvarka supažindinami Mokyklos bendruomenės nariai ir reikalaujama laikytis vieningų susitarimų.
- 33. Mokyklos darbuotojai kiekvienais metais pasitarimo (posėdžio) metu pasirašytinai supažindinami su šiuo Aprašu.

UAB „ATEITIES LABORATORIJA“

MOKINIO DAIKTŲ PATIKRINIMO FORMA

(data)

Mokinys (-ė) _____, _____ klasė

Patikrinimo priežastis: _____

Apie poveikio priemonės taikymą informuoti:

- ☐ Mokyklos vadovas
- ☐ Mokyklos vadovo įgaliotas asmuo
- ☐ Mokinio mentorius
- ☐ Mokinio tėvai / globėjai
- ☐ Vaiko teisių apsaugos skyrius
- ☐ Policija
- ☐ Kita (įrašyti): _____

Patikrinimo rezultatai:

Poveikio priemonę pritaikė:

(mokytojo parašas)

(mokytojo vardas, pavardė)

Mokyklos vadovas (arba įgaliotas asmuo)

(parašas)

(vardas, pavardė)

Patikrinime dalyvavę Mokyklos darbuotojai

(parašas)

(vardas, pavardė)

(parašas)

(vardas, pavardė)

Susipažinau:

(mokinio parašas)

(mokinio vardas, pavardė)



**UAB „Ateities laboratorija“ vertybių ir elgesio susitarimų
pažeidimo fiksavimo forma**

Data

Mokinio vardas, pavardė		
Klasė		
Mokytojas		
Situacijos pristatymas (pildo mokinys)	Situacijos pristatymas (pildo mokytojas)	
Mokyklos vertybė	Netinkamo elgesio pavyzdys (pažymėti)	
PAŽINIMAS 	☐ Trukdė dirbti pamokos metu: (įrašyti) ☐ Atsisakė dalyvauti pamokoje: (įrašyti) ☐ Pamokoje/renginyje naudojo ugdymui nereikalingus daiktus (telefoną ar kt.) ☐	
PAGARBA 	☐ Nepagarbiai, įžūliai, žeminančiai elgėsi su mokytojais, mokiniais, kitais mokyklos bendruomenės nariais. ☐ Vartojo necenzūrinius žodžius ☐ Pasisavimo svetimą daiktą ☐	
SAUGUMAS 	☐ Organizavo (inicijavo) muštynes ☐ Ugdymo proceso metu išėjo iš Mokyklos teritorijos ☐ Buvo nedrausmingas (-a) pertraukų metu (pabraukti): garsiai šūkavo, bėgiojo, stumdėsi ar kt. ☐	

TVARKA



- ☐ Naudojosi telefonu/kompiuteriu, negavęs mokytojo leidimo
- ☐ Sugadino Mokyklos turtą:
(įrašyti)
- ☐ Nekultūringai elgėsi valgykloje (triukšmavo, stumdėsi, nepagarbiai elgėsi su maistu, darbuotojais (pabraukti)
- ☐

Vaiko tėvo (globėjo) vardas, pavardė, parašas

Susipažinau: _____